

PLAN VOOR EERLIJKE CONCURRENTIE

ELEKTROTECHNISCHE SECTOR

VOLTA

Inleiding

De elektrotechnische sector zet zich al lang in voor eerlijke concurrentie en de strijd tegen sociale fraude.

Een eerste Plan voor Eerlijke Concurrentie (PEC) ter bestrijding van sociale fraude en sociale dumping werd opgesteld op 07/09/2016 en wordt door dit nieuwe PEC vervangen door te focussen op een aantal prioritaire maatregelen uit het eerste plan en deze aan te vullen met nieuwe maatregelen.

De Belgische elektrotechnische sector is en blijft een van de belangrijkste economische pijlers van België. De Belgische elektrotechnische sector lijdt onder het fenomeen van oneerlijke concurrentie. Ondanks vele inspanningen zijn oneerlijke concurrentie en sociale dumping nog steeds een harde realiteit.

Dit zet bonafide elektrotechnische bedrijven onder druk.

De sociale gesprekspartners willen dat er dringend een einde komt aan deze oneerlijke concurrentie en sociale dumping. Dit is in het belang van alle partijen: de Belgische werkgevers en mannelijke en vrouwelijke arbeiders en de bedienden uit de elektrotechnische sector en de overheid.

De inspecties en de overheid sluiten zich aan bij deze oproep en hebben samen met de sociale partners dit nieuwe PEC ontwikkeld.

Sociale fraude ondermijnt de goede werking van de arbeidsmarkt, verhindert eerlijke concurrentie tussen bedrijven en ondermijnt de fundamenten van ons socialezekerheidsstelsel.

In het 1ste kwartaal van 2023 waren er in de elektrotechnische sector: 29.193 mannelijke en 715 vrouwelijke arbeiders voor een brutoloon van 242.648.491 € (RSZ-gegevens) actief (naast de bedienden). In de sector zijn er 5.743 werkgevers actief (RSZ-gegevens 1^e kwartaal 2023).

Dit plan is van toepassing op alle activiteiten in de elektrotechnische sector.

Dit plan voor eerlijke concurrentie stelt een aanpak voor op nationaal, Benelux- en Europees niveau.

NATIONAAL NIVEAU

1. Ingrijpen op de organisatie van de aannemingsketen

Bij overheidsopdrachten is het verboden om de volledige uitvoering van een contract dat een onderaannemer heeft gesloten met een medecontractant uit te besteden aan een andere onderaannemer en alleen de coördinatie van een contract te behouden.

Daarnaast wordt bij overheidsopdrachten ook ingegrepen in de verticale organisatie van de contractuele keten om de transparantie van de keten te garanderen voor de verschillende operatoren, hun werknemers en de sociale inspecties.

Om de strijd tegen sociale dumping en mensenhandel (economische uitbuiting) te versterken, stellen de Ministers van Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen een ingrijpen op de organisatie van de verticale onderaannemingsketen voor. Een reorganisatie van de keten kan ook bijdragen tot een groter professionalisme in de sectoren.

Hiertoe wordt inspiratie geput uit de bepalingen van artikel 12/3 van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot vaststelling van de algemene regels inzake overheidsopdrachten.

Het gebruik van onderaannemers is niet verboden, maar het is belangrijk om ervoor te zorgen dat specifieke activiteiten horizontaal in plaats van verticaal worden uitbesteed.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het verzoek van sommige sociale partners is om eerst een evaluatie van de huidige wetgeving inzake overheidsopdrachten uit te voeren; in een later stadium kan de vraag opnieuw voorgelegd worden aan de sociale partners.

ACTIE(S): De Beleidscel Werk vraagt de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg om de opties te onderzoeken die in dit verband kunnen worden geïmplementeerd. Een tekst wordt verwacht tegen einde januari 2024.

2. Herziening van hoofdelijke aansprakelijkheid voor loonschulden aan werknemers

Om de strijd tegen sociale dumping en mensenhandel (economische uitbuiting) op te voeren, stellen de Ministers van Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen voor om het huidige systeem van hoofdelijke aansprakelijkheid voor loonschulden te herzien.

Belgische en buitenlandse opdrachtgevers en aannemers zullen ook informatie kunnen opvragen (via een databank) in het kader van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor loon, naast de bestaande databanken over sociale zekerheid en belastingschulden. In het bijzonder zullen ze kunnen nagaan of er loonschulden zijn of worden vastgesteld in het geval van bepaalde aannemers.

De werkgeversbank laat opmerken dat dat dit niet mag leiden tot verzwaring van de administratieve lasten en aansprakelijkheid voor bonafide bedrijven. Zij wensen ook duidelijkheid over het startpunt van de vaststelling van de loonschulden, met name het bestaan van uitvoerbare titels.

De effectiviteit en efficiëntie van dit systeem wordt verder onderzocht.

De sociale partners vragen om betrokken te worden bij de uitwerking van het voorstel van de FOD WASO.

ACTIE(S):

- De Beleidscel Werk vraagt de FOD WASO om een voorstel uit te werken voor de invoering van een nieuwe regeling voor hoofdelijke aansprakelijkheid.
- De Beleidscellen vragen aan de sociale partners om te onderzoeken of de sector wil toetreden tot de nieuwe regeling hoofdelijke aansprakelijkheid in functie van wat het voorstel wordt.

3. Preventie/voorlichtingscampagnes

Om alle partijen goed te informeren over sociale fraude en sociale dumping wordt er een preventie/bewustwording/voorlichtingscampagne via (sociale) media gelanceerd in de elektrotechnische sector. Deze campagne zal informatie geven over wat legaal is en wat niet, en over hoe legaal te werken. Het doel is om attitudes te veranderen. Mensen en bedrijven kunnen zich niet tegelijkertijd verzetten tegen sociale dumping en opdrachten onder de marktprijs blijven accepteren voor hun eigen werkzaamheden.

ACTIE(S): De SIOD zet hiervoor een werkgroep op met alle partners.

4. Tools op maat van de sector

Om de sector in staat te stellen intern beter toe te zien op de naleving van wettelijke bepalingen, zal het nodig zijn om:

- de sector (d.w.z. Volta) toegang te verlenen tot de Dimona- en Limosa-databanken, bij voorkeur via het Fonds Bestaanszekerheid,
- het type gegevens in de Limosa-databank te verbeteren.

Gelet op de problemen die een dergelijke aanpassing van Dimona geeft voor de RSZ (budget/timing) en aangezien ook andere sectoren vragende partij zijn, zullen ook andere sectoren worden betrokken en zal dit opgenomen worden in een groter moderniseringstraject.

Daarnaast heeft de sector aan ELA gevraagd om jaarlijks een informatietabel op te stellen met de uurlonen voor bepaalde looncategorieën in de 10 lidstaten die het meest detacheren en lagere loonkosten hebben dan België.

ACTIE(S): de Beleidscellen zullen de aandacht van ELA vestigen op de vraag naar een informatietabel.

5. Administratieve vereenvoudiging en transparantie voor controlediensten

De toegang van de inspectiediensten tot elektronische aanwezigheidsregisters en elektronische tijdregistraties, afwijklingsregisters, arbeidsreglementen, enz. vormt de basis voor een transparante controle van de arbeidsefficiëntie, zowel voor werknemers, werkgevers als inspectiediensten.

Hoewel de invoering van digitale werkregistratie deel uitmaakt van de digitalisering van de samenleving, geeft het werknemers ook meer controle over hun prestaties en stelt het de inspectiediensten in staat om transparante controle uit te oefenen.

Voor werkgevers zal de invoering van elektronische registratie van uitkeringen en documenten hen in staat stellen om aan hun administratieve verplichtingen te voldoen, met een gunstig effect op de huidige papierberg.

Bovendien wordt het monitoren van prestaties voor beloningsdoeleinden steeds efficiënter.

ACTIE(S): De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen onderzoeken manieren om het bestaande wettelijke en regelgevende kader aan te passen.

6. Herziening van de welzijnswet van 1996 en andere veiligheidsvoorschriften om ze nog beter toepasbaar te maken op buitenlandse en Belgische werknemers en zelfstandigen.

De sociale partners vragen om het door de sector voorgestelde veiligheidsplan op te nemen in het PEC:

- a. De sociale partners vragen om te onderzoeken hoe de bevoegdheden inzake de veiligheidsvoorschriften kunnen worden uitgebreid naar zelfstandigen in België en deze komende uit het buitenland.
- b. Daarnaast moet worden onderzocht hoe de gegevens over arbeidsongevallen van deze zelfstandigen in de statistieken kunnen worden opgenomen, en meer specifiek in het ernstpercentage en het frequentiepercentage.
- c. De sociale partners stellen voor om door middel van een circulaire de taken en plichten te definiëren van de verschillende partijen die betrokken zijn bij een tijdelijke of mobiele bouwplaats (bouwheren, architecten, ontwerp bureaus, veiligheidscoördinatoren, aannemers, enz.)
- d. De sociale partners in de elektrotechnische sector zijn unaniem om de aanwezigheid van een contactpersoon op de werf uit te breiden tot zelfstandigen en werkgevers die onder andere paritaire comités dan PC 149.01 vallen, door de sociale welzijnswetgeving te wijzigen. Elke hoofdaannemer moet de naam op voorhand vermelden op de 30Bis-aangifte voor de bouwplaats. Hiervoor kan een veld worden toegevoegd aan de elektronische aangifte.

ACTIE(S) :

- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen steunen de onderzoeksaanvragen (punten a en b), en de Beleidscel Werk zal de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg vragen om de mogelijkheden te bestuderen om de welzijnswet van 1996 en andere veiligheidsvoorschriften te herzien om ze beter toepasbaar te maken op buitenlandse en Belgische werknemers en zelfstandigen.
- De sociale partners zullen de beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen voorstellen voor circulaire (punt c); ondertussen zullen de beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen onderzoeken hoe ze kunnen worden genotificeerd.
- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen onderzoeken hoe het bestaande wet- en regelgevingskader moet worden aangepast om punt d te bereiken.

7. De rol van regionale en lokale overheden in de strijd tegen mensenhandel

De sector vestigt de aandacht van de autoriteiten op het feit dat het mogelijk is om bedrijven die illegale immigranten in dienst hebben uit te sluiten van een overheidsopdracht, maar bedrijven die zich bezighouden met mensenhandel niet.

In de context van mensenhandel worden lokale overheden opgeroepen om misbruik (bv. slapen in containers, enz.) te onderzoeken en te bestraffen. De hele fraudeketen - preventie, opsporing, controle en bestraffing - en de hele politieke keten - federaal, regionaal, lokaal - moet worden gebruikt om sociale dumping te bestrijden. Op federaal niveau wordt deze problematiek onderzocht in het kader van het SIOD-actieplan, in samenhang met het actieplan tegen mensenhandel. De betrokken regionale ministers zullen worden geraadpleegd.

ACTIE(S): De diensten die verantwoordelijk zijn voor fraudebestrijding nemen het initiatief om in samenwerking met de SIOD alle betrokken partijen rond de tafel te brengen.

8. Register van werkende vennoten en helpers

Het register van werkende vennoten en helpers brengt de zelfstandigen in kaart die geen eigen ondernemingsnummer of een effectief mandaat hebben maar wel voor een vennootschap of een eenmanszaak kunnen werken.

Een dergelijk publiek register zorgt ervoor dat de inspectiediensten maar ook de opdrachtgevers/medecontractanten meteen een inzicht krijgen op de samenstelling van een vennootschap vooraleer te contracteren. Het biedt dus een zekere rechtszekerheid en het is ook een middel dat kan dienen als waarschuwing.

Het inschrijven van deze werkende vennoten gebeurt via de toepassing 'MyEnterprise' en is gratis. Het register moet goed bijgehouden worden, al is dit voor vennootschappen waar er slechts sporadisch bewegingen in de aandelen zijn een absoluut minimale administratieve last.

ACTIE(S): De oprichting van een register van actieve leden is opgenomen in het begrotingsontwerp voor 2024. De Beleidscel Zelfstandigen neemt de nodige initiatieven om ervoor te zorgen dat dit register tegen 2024 wordt ingevoerd.

9. Oprichting van speciale eenheden om sociale dumping te controleren

De sociale partners vragen om een aanzienlijke verhoging van het aantal gespecialiseerde inspecteurs die moeten worden ingezet in een speciale eenheid of afdeling die binnen de overheid moet worden opgericht om concrete maatregelen te nemen om alle vormen van sociale dumping te bestrijden.

De sociale partners vragen ook om een verhoging van het aantal arbeidsauditeurs.

ACTIE(S) :

- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen vragen aan de SIOD deze kwestie op de agenda van het Strategisch Comité te plaatsen. De Beleidscellen vragen aan de SIOD om dit voorstel binnen het Strategisch Comité te bespreken, rekening houdend met de politieke prioriteiten en de beschikbare capaciteit binnen elke inspectie. Er zal worden verduidelijkt hoe deze eenheid in de praktijk zal worden uitgevoerd.

- De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen dragen het onderzoek van auditeurs over aan de Beleidscel Justitie.

10. Lokale tripartiete organen ter bestrijding van sociale fraude en sociale dumping

In het verleden werden op provinciaal niveau tripartiete lokale overlegorganen over sociale dumping opgericht, waarin vakbonden, werkgevers en sociale inspectiediensten samenwerkten. Waar nodig worden ook de FOD Financiën, de FOD Economie, enz. erbij betrokken. Het doel is ervoor te zorgen dat lokale problemen besproken en opgevolgd kunnen worden.

De sociale partners zijn van oordeel dat het terugkeren naar een louter provinciaal niveau niet opportuun is. Wel kan een recurrent voorkomend overleg in specifieke regio's aangewezen zijn (voorbeeld regio haven Antwerpen); dit is dus te bekijken in functie van effectiviteit.

ACTIE(S): De sociale partners en de sociale inspectiediensten bekijken of dergelijke lokale tripartiete organen ook dienen opgericht te worden, als onderdeel van de strijd tegen sociale fraude en de sociale dumping.

11. Gebruik van het Meldpunt voor eerlijke concurrentie

De sociale partners in de sector zijn als organisatie toegevoegd aan de website van het SIOD-Meldpunt voor Eerlijke Concurrentie (www.meldpuntsocialefraude.belgie.be), waardoor ze namens hun leden dossiers over sociale fraude in de sector rechtstreeks naar de sociale inspectiediensten kunnen sturen. De beleidseenheden moedigen de sociale partners aan om meer gebruik te maken van het meldpunt om zaken sneller en efficiënter te behandelen. De inspectiediensten kunnen echter alleen algemene feedback geven over gevallen en hebben geen toegang tot individuele fraudeonderzoeken.

ACTIE(S): De SIOD controleert de verslagen en geeft feedback tijdens de PEC-vergaderingen.

12. Toepassing van het correcte Paritair Comité

PC-shopping is geen nieuw fenomeen. De sociale inspectiediensten, in het bijzonder TSW en de RSZ, moeten bij elk onderzoek nagaan of het bedrijf in kwestie onder het juiste paritair comité ressorteert. Het is namelijk belangrijk dat elk bedrijf onder het juiste paritair comité valt, zodat de juiste lonen aan de werknemers worden betaald en de juiste sociale bijdragen aan de RSZ en bestaansfondsen worden aangegeven.

ACTIE(S) :

- De sociale inspecteurs van TSW en de RSZ zullen erop toezien dat de bevoegde paritaire comité correct wordt toegepast.
- De Beleidscel Werk biedt een duidelijk wettelijk kader voor de kennisgeving aan de voorzitters van de gemengde comités.

13. Bestrijding van postbusfirma's en verborgen vormen van tewerkstelling in België

Sommige (buitenlandse) bedrijven in de sector opereren als postbusfirma. De sociale partners wijzen hier vooral naar bepaalde hersteldiensten.

Sociale inspectiediensten (waaronder de RSZ) en belastingdiensten zouden deze bedrijven kunnen opsporen via datamining/matching en de nodige maatregelen kunnen nemen. De postbusfirma's voldoen niet aan de sociale, fiscale en Europese wetgeving, noch aan de Belgische wetgeving, en werken dus concurrentievervalsing in de hand.

Sommige buitenlandse bedrijven verbergen het feit dat de eigenlijke tewerkstelling van het personeel meestal in of vanuit België gebeurt. Op die manier houden ze zich niet aan de wettelijke principes van de Rome 1 Verordening, die de internationale regels vastlegt om te bepalen welk nationaal recht en welke dwingende bepalingen van het arbeidsrecht van toepassing zijn op de gesloten arbeidsovereenkomst.

In overeenstemming met overweging (11) van de Europese Handhavingsrichtlijn moet België als EU-lidstaat alles in het werk stellen om de zwakkere partij (de werknemers) te beschermen en de Rome I-richtlijn toepassen in geval van frauduleuze detacheringen. Een strenge maar correcte aanpak van valse detacheringen en postbusconstructies is noodzakelijk om een gelijk speelveld te creëren voor alle bedrijven die actief zijn op de Belgische arbeidsmarkt en om de gelijke behandeling van werknemers in de Belgische sector te garanderen.

ACTIE(S) :

- De Beleidscel Werk, vicevoorzitter van het College voor de bestrijding van fiscale en sociale fraude, zal de kwestie van de bestrijding van postbusfirma's binnen het College aan de orde stellen.
- De beleidscellen die verantwoordelijk zijn voor Werk, Sociale Zaken en Zelfstandigen nemen de nodige initiatieven om deze kwestie op Europees niveau aan te kaarten.

14. Een vordering tot staking instellen

De bevoegde diensten zullen de mogelijkheid onderzoeken om een vordering tot staking in te stellen in het kader van de wet op de handelspraktijken tegen bedrijven die verplichte wetgeving overtreden (bijvoorbeeld de wet van 24/07/1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers).

ACTIE(S): De betrokken Beleidscellen en inspecties onderzoeken de mogelijkheid om een vordering tot staking in te dienen.

BENELUX NIVEAU

15. Multilaterale overeenkomst tussen de Benelux-landen om sociale fraude te bestrijden

De activiteiten van de SIOD-werkgroep voortzetten met het oog op de ontwikkeling van een multilateraal BENELUX-project ter verbetering en versterking van de grensoverschrijdende samenwerking bij de bestrijding van sociale fraude en de bescherming van de gezondheid en veiligheid op het werk en van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden.

Grensoverschrijdende samenwerking tussen inspectiediensten en het delen van gegevens worden steeds belangrijker in de strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude.

De drie landen leggen momenteel de laatste hand aan de verdragsonderhandelingen. Het doel is een juridisch kader te bieden voor gezamenlijke of gecoördineerde controles of inspecties en de uitwisseling van informatie, en de multidisciplinaire samenwerking tussen landen te versterken om, onder andere:

- sociale fraude, oneerlijke concurrentie en sociale dumping bestrijden;
- ervoor zorgen dat de normen voor gezondheid, veiligheid en hygiëne op de werkplek worden nageleefd;
- ervoor zorgen dat fatsoenlijke en eerlijke arbeidsomstandigheden en het recht van werknemers om te werken worden gerespecteerd;
- ervoor zorgen dat de socialezekerheidsbijdragen correct worden betaald in de bevoegde lidstaat.

Gegevens uit Nederland en Luxemburg kunnen de vergelijking en verkenning van Belgische gegevens verrijken en meer gerichte controles mogelijk maken. Gezamenlijke grensoverschrijdende controles zullen ook gericht zijn op de elektrotechnische sector.

ACTIE(S): Met het oog op de ondertekening van een BENELUX verdrag over de strijd tegen sociale fraude zetten de SIOD, de administraties en inspecties de onderhandelingen met Nederland en Luxemburg voort.

16. Bestrijding van illegale uitzendarbeid

Samen met Nederland en Luxemburg de kwestie van de uitzendsector (detachering via niet-erkende uitzendbureaus) verder onderzoeken, zowel op het gebied van arbeidsrecht, sociale zekerheid als erkenning van uitzendbureaus. Met Nederland worden de mogelijkheden onderzocht om de 'Nederland - route' verder te integreren, onder andere op het gebied van uitwisseling van sociale en fiscale gegevens. Binnen de Benelux is een werkgroep uitzendsector verantwoordelijk voor het monitoren van deze onderwerpen.

ACTIE(S): De SIOD en de sociale inspectiediensten blijven deelnemen aan de BENELUX-vergaderingen over de uitzendsector en aan de voorgestelde grensoverschrijdende inspecties.

17. Personeel en gegevensuitwisseling

Een goede uitwisseling van inspectiepersoneel en gegevens tussen de BENELUX - landen (data matching/datamining) is een absolute noodzaak en is in lijn met de geest van de EU-uitvoeringsrichtlijn, die inspectiediensten verplicht om beter met elkaar te communiceren. Er worden al ad hoc gezamenlijke grensoverschrijdende inspecties uitgevoerd tussen België, Nederland en Luxemburg). Deze samenwerking moet worden gehandhaafd en versterkt.

ACTIE(S): De SIOD organiseert in samenwerking met de (sociale) inspectiediensten zowel de uitwisseling van gegevens met Nederland en Luxemburg als, waar nodig, gezamenlijke en/of gecoördineerde inspecties in de elektrotechnische sector.

EUROPEES NIVEAU

18. Volledige operationalisering van ELA

De volledige operationalisering van ELA tegen 2024 is een Belgische politieke prioriteit.

Tijdens zijn voorzitterschap van de Raad van de EU in de eerste helft van 2024 zal België een conferentie organiseren over de evaluatie en promotie van ELA-activiteiten. Bij die gelegenheid zullen vertegenwoordigers van de elektrotechnische sector worden uitgenodigd om de bekommernissen van hun sector te delen. Het doel is om input te leveren voor de officiële evaluatie van ELA die de Europese Commissie tegen 1 augustus 2024 zal uitvoeren. Het doel is ook om aanbevelingen te doen voor de toekomstige ontwikkeling van ELA.

ACTIE(S): Tijdens haar voorzitterschap van de Raad van de EU zal de Belgische regering de ontwikkeling en volledige operationalisering van de ELA ondersteunen in samenwerking met de SIOD, de sociale inspectiediensten, de FOD Sociale Zekerheid en de FOD Werkgelegenheid.

19. Naar een sociale EUROPOL

Zodra de ELA 100% operationeel is, zullen nieuwe ambities moeten worden nagestreefd om ervoor te zorgen dat de lidstaten samenwerken in de strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude. België heeft de ambitie om van dit agentschap een sociale Europol te maken en de discussie over strafrechtelijke samenwerking in Europa te vergemakkelijken.

ACTIE(S): De Belgische regering zal op Europees niveau voorstellen dat ELA, zodra deze volledig operationeel is, een sociale Europol wordt.

20. Verdere evaluatie van het Europees minimumloon

Teneinde de arbeids- en levensomstandigheden in de Europese Unie te verbeteren, met name de toereikbaarheid van de minimumlonen voor werknemers, en bij te dragen tot sociale convergentie en

de vermindering van loonverschillen, heeft de EU Richtlijn 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 inzake een passend minimumloon in de Europese Unie vastgesteld.

Het doel van deze richtlijn is viervoudig:

- collectieve onderhandelingen voor loonvorming bevorderen ;
- de lidstaten te verplichten een procedure in te voeren voor de vaststelling van wettelijke minimumlonen op basis van criteria die waarborgen dat deze toereikend zijn ;
- de lidstaten aan te moedigen de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de sociale partners worden betrokken bij de vaststelling en actualisering van de minimumlonen;
- Ervoor zorgen dat werknemers daadwerkelijk toegang hebben tot het wettelijk minimumloon.

Dit laatste doel wordt bereikt door

- voorzien in controles en inspecties ter plaatse ;
- het publiek toegang geven tot informatie over minimumlonen "op een volledige en gemakkelijk toegankelijke manier";
- ervoor zorgen dat werknemers "toegang hebben tot effectieve geschillenbeslechting" in het geval van een schending van de wettelijke rechten op het minimumloon;
- de nodige maatregelen nemen om werknemers en hun vertegenwoordigers te beschermen tegen een nadelige behandeling door de werkgever in geval van een klacht of een procedure om de rechten op het minimumloon af te dwingen.

Het doel van deze richtlijn is ervoor te zorgen dat werknemers in de EU worden beschermd door passende minimumlonen die hen in staat stellen een waardig leven te leiden, rekening houdend met de nationale economische en sociale omstandigheden.

De Belgische regering steunde dit initiatief van de Europese instellingen. Het minimumloon is immers een noodzakelijk wapen in de strijd tegen armoede. Het vermindert ook het risico op sociale dumping en vermindert de spanning tussen de lonen in de lidstaten van de Europese Unie.

ACTIE(S): De Beleidscel Werk neemt de nodige initiatieven om ervoor te zorgen dat Richtlijn 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 inzake een passend minimumloon in de Europese Unie uiterlijk op 15 november 2024 wordt omgezet.

21. Gerichte en effectieve controles op buitenlandse bedrijven

De Belgische inspectiediensten zijn actief op het vlak van gerichte en effectieve controle op de tewerkstelling van buitenlandse elektrobedrijven (vrij verkeer van diensten). ELA erkent dat zij de meeste overeengekomen en gezamenlijke inspecties in Europa uitvoeren. Via het Europees platform tegen zwartwerk bundelen de lidstaten hun krachten om zwartwerk te bestrijden. De sociale inspectiediensten zullen hun inspanningen voortzetten en, als de capaciteit het toelaat, hun inspanningen in de sector opvoeren.

ACTIE(S): de SIOD organiseert in samenwerking met de sociale inspectiediensten gezamenlijke en gecoördineerde controles met EU-landen, zowel in het kader van detachering als in de strijd tegen zwart (grensoverschrijdend) werk, inclusief bij zelfstandigen.

22. Afsluiting van bilaterale socialezekerheidsvereenkomsten overeenkomstig Verordening 883/2004 en Verordening 987/2009 - grensoverschrijdende inning van socialezekerheidsvorderingen

Als de socialezekerheidsbijdragen worden betaald in de lidstaat waar de vergissing is begaan, bepaalt artikel 71 van Uitvoeringsverordening 987/2009 dat voor de toepassing van artikel 84 van Basisverordening 883/2004 de invordering van schuldvorderingen overeenkomstig de artikelen 72 tot en met 74 van de toepassingsverordening zoveel mogelijk geschiedt door verrekening tussen de organen. Wanneer de schuldvordering geheel of gedeeltelijk niet door middel van verrekening kan worden geïnd, worden de resterende verschuldigde bedragen ingevorderd overeenkomstig de artikelen 75 tot en met 85 van de toepassingsverordening. Het is echter van belang dat, nadat geschillen over de betaling van bijdragen door de rechtbanken van de lidstaat van oorsprong zijn beslecht, de verzoekende lidstaat over een executoriale titel beschikt die hem in staat stelt een beroep te doen op wederzijdse bijstand bij de invordering. Bovendien wordt dit verzoek behandeld volgens de wetten en procedures van de lidstaat die het verzoek ontvangt.

Er zullen inspanningen geleverd worden om deze wederzijdse bijstand, samenwerking en informatie-uitwisseling via EESSI verder te optimaliseren, desgevallend via bilaterale akkoorden. Naar analogie met het reguliere BENELUX-overleg - om grensoverschrijdende invorderingen efficiënter te organiseren en bestaande obstakels uit de weg te trachten te ruimen - zullen ook met de andere lidstaten de nodige informele overlegmomenten of wederzijdse werkbezoeken over dit onderwerp worden geïnitieerd. Dit zal de betrokken lidstaten in staat stellen om van elkaars beleid te leren, in overeenstemming met de werkzaamheden die binnen de Administratieve Commissie worden verricht. In dit verband is in februari 2022 binnen de RSZ een eenheid Internationale invordering opgericht, waar alle gevallen waarin andere EU-lidstaten de RSZ om bijstand verzoeken en alle gevallen waarin de RSZ de bijstand van een andere EU-lidstaat inroept, worden gecentraliseerd. Dit is niet alleen met het oog op een uniforme en passende behandeling van deze gevallen, maar ook met het oog op de ontwikkeling van de nodige expertise en een netwerk van collega's die in andere EU-lidstaten voor dezelfde taken verantwoordelijk zijn.

Bovendien kunnen de betrokken werknemers socialezekerheidsuitkeringen in geld of in natura hebben ontvangen van de niet-erkende staat: deze heeft dan ook het recht om deze terug te vorderen van de betrokken werknemers, met soms catastrofale gevolgen voor de werknemers en hun gezinsleden. Overweging 1 van Verordening (EG) nr. 883/2004 stelt dat "de regels voor de coördinatie van de nationale socialezekerheidsstelsels deel uitmaken van het vrije verkeer van personen en moeten bijdragen tot de verbetering van hun levens- en arbeidsomstandigheden".

Met dit aspect moet rekening worden gehouden tussen de autoriteiten van de betrokken lidstaten, omdat het epicentrum van de bovengenoemde communautaire regelgeving de werknemer is, en oplossingen tussen de autoriteiten moeten van geval tot geval worden gevonden: de in het belang van de werknemers gesloten afwijkingsovereenkomsten vormen een rechtsgrondslag voor dit soort situaties.

ACTIE(S): De RSZ en de FOD Sociale Zekerheid volgen de zaak.

Uitvoering en evaluatie van het plan

De Beleidscellen Werk, Sociale Zaken, Zelfstandigen en Mobiliteit gelasten de SIOD met de verdere opvolging van de uitvoering van dit plan.

Daartoe zal de SIOD, in overleg met de actoren van de acties, een opvolgingsrapport opmaken, telkens medio februari en medio september, dienstig voor en met het oog op de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus.

Op basis van de vooruitgangsanalyse kunnen bijkomende maatregelen en/of acties worden voorgesteld, die bij de jaarlijkse evaluatie van dit plan kunnen gevalideerd worden.

De vergadering voor deze evaluatie wordt bijeengeroepen op initiatief van de SIOD.

Gedaan te Brussel, op

21 FEB. 2024

De Minister van Economie en Werk

Pierre-Yves DERMAGNE

De Minister van Middenstand,
Zelfstandigen, en KMO's

David CLARINVAL

De Minister van Sociale Zaken

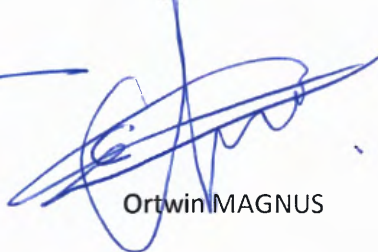
Frank VANDENBROUCKE

Algemeen Secretaris ACV-METEA

Tom VRIJENS

Ondervoorzitter
ABVV Metaal

Ortwin MAGNUS

Sectorverantwoordelijke
ACLVB

Geert DUMORTIER

Secretaris MWB – ABVV

Jean-Paul SELLEKAERTS

Secretaris - generaal ELOYA

Dirk RUTTEN

Gedelegeerd Beheerder
NELECTRA

Facultaire

Viviane CAMPHYN

Team Leader Legal Affairs
TECHLINK

Geert VERSCHRAEGEN

Algemeen Directeur VOLTA

Peter CLAEYS

FEE – Senior Legal advisor

Nathalie KANIEWSKI

Voorzitter FOD Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg

Geert DEPOORTER

Voorzitter FOD Sociale Zekerheid

Peter SAMYN

Administrateur-generaal RSZ

Koen SNYDERS

Administrateur-generaal RVA

Jean-Marc VANDENBERGH

Administrateur-generaal RSVZ

Anne VANDERSTAPPEN

Administrateur-generaal RIZIV

Benoit COLLIN

Directeur SIOD

Bart STALPAERT